

Ortaöğretim Öğretmenlerinin ve Öğrencilerinin Eba (Eğitimde Bilişim Ağı) Kullanımına İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma

Arif ALABAY¹

Doç. Dr. Vefa TAŞDELEN²

Son yıllarda dünyada ve ülkemizde eğitim teknolojisinde yaşanan gelişmeler eğitim alanına da her geçen gün bağımlı hale geldiğimiz yeni teknolojilerin girmesini sağlamıştır. Özellikle bilgiye ulaşma aşamasında vazgeçilmez gereksinimlerden biri olan bilgi iletişim teknolojileri, Fatih Projesiyle okullarımıza girerek geleneksel öğrenme yöntemleri ile birlikte internete dayalı teknolojilerin de kullanılmasını mümkün hale getirmiştir. Bu süreçte okullarımız eğitim portallarıyla tanışmış ve eğitimden evrensel boyutta faydalanmaya başlamıştır. Böylece dünya ülkelerince de yaygın olarak kullanılan eğitim portalları ile teknolojinin eğitimde kullanılması hız kazanmıştır. Artık bu teknolojilerin eğitim alanında kullanılması ve geliştirilmesi, yapılan bu çalışmaların başarıya ulaşmalarını sağlayacaktır.

Halen devam eden Fatih Projesi'ne ilişkin birçok çalışma yapılmış ve bu çalışmalar sonucunda önemli eksiklikler tespit edilmiştir. Bu eksikliklerden birisi de etkileşimli tahtalarda ve tablet-pc'lerde kullanılacak materyal ve eğitsel e-içeriğin yetersizliğidir (Polat, 2014; Koçak, 2013; Fatih Projesi Çalıştay Raporu, 2012).

Söz konusu olan eksikliği gidermek amacıyla Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından sosyal eğitim platformu EBA (Eğitimde Bilişim Ağı) geliştirilmiştir. Bu platformun amacı; okulda, evde, kısacası ihtiyaç duyulan her yerde bilgi teknolojileri araçlarını kullanarak etkili materyal kullanımını destekleyip teknolojinin eğitime entegrasyonunu sağlamaktır.

Teknolojilerin olanaklarından faydalanmak adına hayata geçirilen EBA Projesi eğitimde sınırları kaldırma, kaliteyi ve niteliği artırma adına

¹ İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

² İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

okullarımızda uygulanmaya başlanmıştır. Nitekim günümüzde insanların kendini geliştirme isteği ve yaşam boyu öğrenme arzusu artık okullarla da sınırlı değildir.

Bu çalışmada EBA'nın olası kullanım düzeylerini ve EBA hakkındaki görüşleri değişkenler açısından inceleyerek EBA sosyal platformunun gelişmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır. Araştırmaya 2014-2015 eğitim öğretim döneminde İstanbul ili Sultangazi ilçesinde Fatih Projesi kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 5 adet ortaöğretim okulunda çalışan 12 farklı branştan 208 öğretmen ve bu okullarda öğrenim gören 211 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenleri öğretmenlerin EBA kullanma ve yeterlilik düzeyleri olarak belirlenmiştir. Bağımlı değişken üzerinde etkisi incelenen Fatih projesi kapsamında kullanılan EBA platformudur. Bağımsız değişkenler ise cinsiyet, yaş, mesleki deneyim, sınıf, öğrenim durumu ve branş olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada veri toplamak için iki anket hazırlanmıştır. Verilerin analizinde elde edilen veriler SPSS 22 istatistiksel analiz paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Betimsel istatistiklerde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (X) ve standart sapma (SS) kullanılmıştır. Elde edilen veriler de T-testi ve Tek Faktörlü Varyans (One-Way ANOVA), Tukey ve Korelasyon analizi ile araştırma sonuçları elde edilmiştir. Araştırmada anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerden elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir:

EBA'nın öğretmenler tarafından ders işleyiş sürecinde yeterince kullanılmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin EBA kullanım düzeylerinde cinsiyet, yaş, mesleki deneyim ve öğrenim durumu değişkenleri açısından anlamlı düzeyde farklılık bulunamamıştır. Buna karşılık öğretmenlerin EBA kullanım düzeyinde branş değişkenine bağlı anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Öğretmenlerin EBA kullanım düzeylerinde Fatih Projesi hakkında yeterli bilgiye sahip olanların lehine anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur. EBA'da ders içeriklerinin kendi branşlarında yeterli olduğunu düşünen öğretmenlerin EBA'yı kullanma ortalaması yüksek çıkmıştır. Ayrıca öğretmenlerin EBA kullanma düzeylerinde EBA'ya kayıtlı kullanıcıların lehine belirgin bir farklılık görülmüştür. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, EBA hakkında verilen eğitimin yeterli olmadığını ve EBA'da bulunan içeriklerin ihtiyacı

gidermek konusunda yetersiz kaldıklarını belirtmişlerdir. EBA'nın kullanımı ile ilgili kurs alan öğretmenlerin görüşleri de yine bu yöndedir. Öğretmenlerin EBA hakkında görüşleri ile EBA kullanım düzeyleri arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Araştırma sonucunda öğrencilerden elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir:

Öğrencilerin EBA hakkında görüşleri incelendiğinde “öğrendiğimi uygulama imkânı buluyorum” ve “öğrenmenin kendi kontrolümde olduğunu düşünüyorum” maddelerine “Katılıyorum” aralığına denk gelen cevabı vermişlerdir. Öğrencilerin EBA hakkında görüşlerinde cinsiyet, sınıf ve tablet-pc kullanma yeterlilikleri açısından anlamlı farklılıklar görülmemiştir. Buna karşılık öğrencilerin derslerde EBA kullanma sıklıklarına göre, EBA kullanıma yönelik görüşleri arasında tarih ve fizik derslerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Araştırma sonucunda EBA'nın kullanımına ve geliştirilmesine yönelik öğretmenlerden alınan cevaplar ışığında önerilerde bulunulmuştur. Bu öneriler çalışmanın sonuçları ile birlikte EBA'nın geliştirilmesi amacıyla kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: EBA, EBA kullanım düzeyi, Fatih projesi, tablet-pc, etkileşimli tahta, materyal ihtiyacı

Kaynakça

- Alkan, C. (2011). *Eğitim Teknolojisi*. (8. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Fatih Projesi Çalıştay Raporu. (2012). http://uzem.okan.edu.tr/media/1e/515a7c1f150ba0291900001e/Fatih_Projesi_Calistay_Raporu12112012.pdf adresinden elde edildi.
- Koçak, Ö. (2013). *Fatih projesi kapsamındaki LCD panel etkileşimli tahta uygulamalarına yönelik öğretmen tutumları (Erzincan ili örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Polat, E. (2014). *Öğretmen adaylarının Fatih projesi çerçevesinde e-içerik geliştirme becerilerinin değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.

